

מדעי הבראות

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים:

פרק ראשון	40 נקודות
פרק שני	18 נקודות
פרק שלישי	24 נקודות
פרק רביעי	18 נקודות
סה"כ	100 נקודות

ג. חומר עזר מותר לשימוש: אין.

ד. הערות מיוחדות:

- את כל תשובותיך עליך לכתוב במחברת הבחינה בלבד.
- את התשובות על שאלות רבות-הברירה שבפרק הרביעי עליך לסמן בתשובון שבעמוד 19 של מחברת הבחינה.
- ענה על מספר השאלות הנדרש בשאלון. המעריך יקרא ויעריך את מספר התשובות הנדרש בלבד, לפי סדר כתיבתן במחברתך, ולא יתייחס לתשובות נוספות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

בשאלון זה 9 עמודים.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות הן לנבחנות והן לנבחנים.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (40 נקודות)

פרק זה מחולק לשלושה נושאים. עליך לענות על השאלות על-פי ההנחיות בכל נושא, ובסך הכול נדרש לענות על שמונה שאלות (לכל שאלה – 5 נקודות).

אנטומיה ופיזיולוגיה (10 נקודות)

ענה על שתיים מבין השאלות 1–4.

שאלה 1

אצל נ"ר בת ה-27 פסק המחזור החודשי והופיעה הפרשה דמוית חלב מהשד. בסריקת MRI אובחן גידול שפיר בהיפופיזה. הסבר את הקשר של גידול בהיפופיזה להפרשת חלב מהשד ולהפסקת המחזור החודשי.

שאלה 2

בטבלה שלפניך נתונות שתי בלוטות. ציין שמות של שני הורמונים המופרשים מכל אחת מהן, וכן תפקיד עיקרי אחד של כל הורמון שציינת.

העתק למחברתך את הטבלה שלפניך והשלם אותה:

שם הבלוטה	שני הורמונים המופרשים מן הבלוטה	תפקיד עיקרי <u>אחד</u> של כל הורמון
Pancreas		
Adrenal Cortex		

שאלה 3

ציין היכן בגוף מיוצר ההורמון (HCG) Human Chorionic Gonadotropin, ומה תפקידו בהמשך קיומו של ההיריון.

שאלה 4

העתק למחברתך את הטבלה שלפניך. ציין בטבלה **שלושה** מבנים או מאפיינים של תאי דם אדומים (אריתרוציטים) והסבר כיצד הם מותאמים לתפקידם.

מבנה או מאפיינים של התא	ההתאמה לתפקיד – הסבר
1.	
2.	
3.	

קליניקה ורפואה מונעת (25 נקודות)

ענה על חמש מבין השאלות 5–11.

שאלה 5

הסבר מדוע פרפור פרוזדורים עלול לגרום לאירוע מוחי (CVA).

שאלה 6

מה המטרה של הטיפול המיידית בתעוקת חזה בלתי יציבה?
תאר את **דרך הפעולה** של **שתי** קבוצות של תרופות המשמשות לטיפול ארוך-טווח במצב זה.

שאלה 7

הגדר מהו משבר אדיסוניאני (Addisonian Crisis).
ציין **שני** סימנים של מצב זה, ומהו הטיפול המיידית הניתן בו.

שאלה 8

ענה על השאלה על-פי המאמר: "אמצעים רבים למניעה, סקירת אמצעי המניעה הנפוצים הנמצאים בשימוש, על יתרונותיהם וחסרונותיהם", מאת ד"ר ניר רונן.
ציין **שלוש** מטרות נוספות שלהן נועד הטיפול בגלולות, מלבד תפקידן כאמצעי מניעה.

שאלה 9

בבדיקת דם של א"ש בן ה-65 נמצאו רמות גבוהות של קריאטינין ושתנן (urea). כמו-כן נמצאה בדמו רמת המוגלובין נמוכה מאוד.

ציין את שם המחלה שבה לוקה א"ש. הסבר מה המשמעות הקלינית של רמה גבוהה של קריאטינין, ומה הסיבה לרמה נמוכה של המוגלובין.

שאלה 10

צ"ג הגיעה לרופא ראמטולוג והתלוננה על כאבים שנמשכים מספר חודשים, באזור הפרקים. הפרקים שלה היו נפוחים עם אודם מקומי. האם צ"ג סובלת מזיהום או מדלקת? הסבר מהו זיהום ומהי דלקת.

שאלה 11

ציין מהי הסכנה בהידבקות בוירוס הפפילומה האנושי (HPV Human Papilloma Virus).
ציין שתי דרכים למניעה ראשונית להידבקות בוירוס.

שאלות משולבות מערכות (5 נקודות)

ענה על אחת מבין השאלות 12–13.

שאלה 12

בבדיקת דם של ר"ק נמצא Hb A1C 8.6% .
הסבר מהו Hb A1C , ומדוע עלולה להתפתח אי-ספיקת כליות כרונית אצל ר"ק.

שאלה 13

ש"ג בת ה-56 , הידועה כחולה באי-ספיקת לב, פנתה לחדר מיון עם תלונות חדשות של קוצר נשימה, עייפות ודופק מהיר.
תוצאות בדיקות המעבדה הראו ערך המוגלובין של 6.0 גר'/ד"ל.
הסבר כיצד האנמיה גרמה להחמרת אי-ספיקת הלב של ש"ג, ומדוע הדופק שלה היה מהיר יותר.

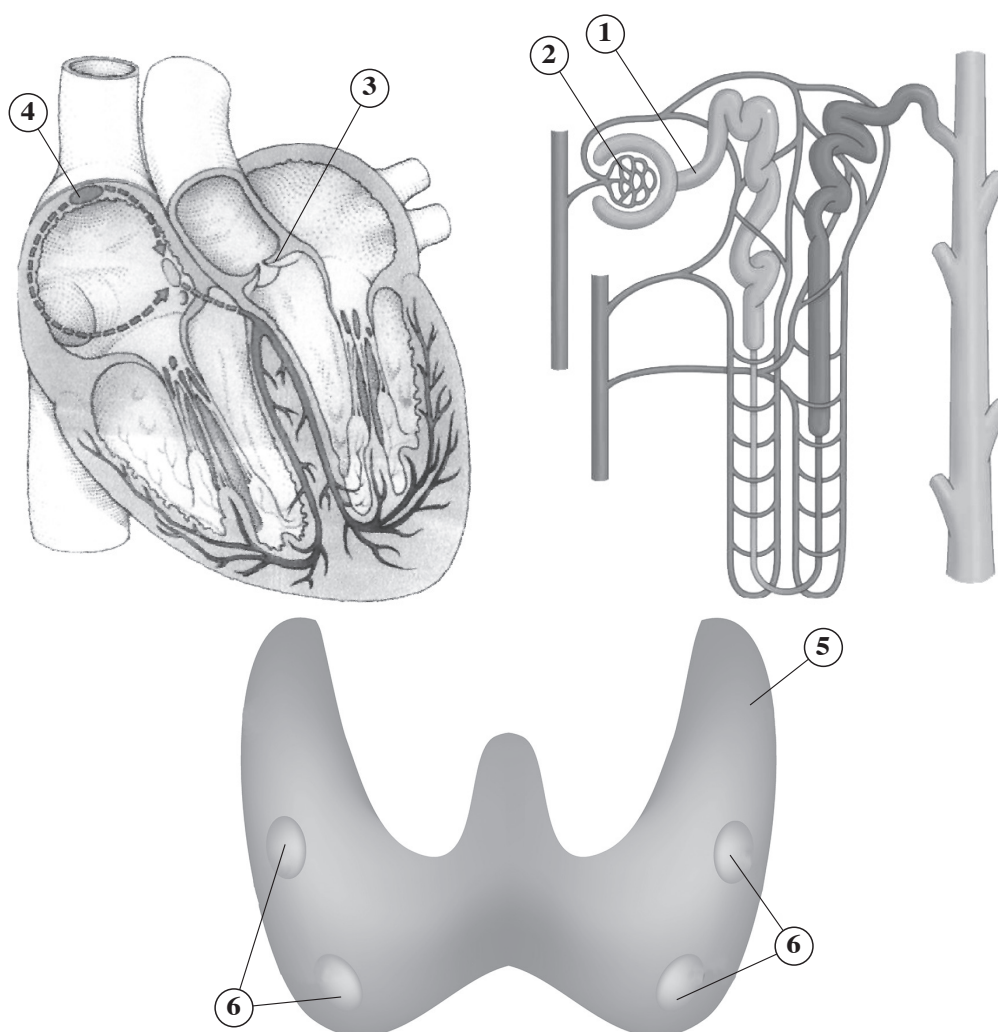
פרק שני (18 נקודות)

ענה על שאלה 14 – שאלת חובה.

שאלה 14

לפניך תרשימים של שלוש מערכות שלמות או חלקיות בגוף האדם: המערכת הקרדיולוגית, המערכת הנפרולוגית ומרכיב במערכת האנדוקרינית.

שישה מהחלקים של המערכות האלה מסומנים בתרשימים בספרות ①–⑥.

Shutterstock.com – 623224100

העתק למחברתך את הטבלה שלפניך והשלם אותה. זהה **ארבעה** מבין החלקים הממוספרים בתרשימים, ורשום בטבלה את שם החלק בעברית, את שמו באותיות לועזיות ו**אחד** מתפקידיו.

מספר החלק בתרשימים	שם החלק בעברית	שם החלק באותיות לועזיות	אחד מתפקידי החלק

פרק שלישי (24 נקודות)

קרא את סיפור המקרה שלפניך וענה על שאלה 15 – שאלת חובה, ועל שלוש מבין השאלות 16–19 (לכל שאלה – 6 נקודות).

ש"ר, בת 23, הגיעה לבדיקת רופאה כשהיא בשבוע ה-20 להריונה. בבדיקת דם שנלקחה בצום נמדד ערך גלוקוז של 150 מ"ג/ד"ל. ש"ר ציינה בפני הרופאה כי מעולם לא נמדדו לה ערכים כאלה, וכי לפני ההיריון היא שקלה 80 ק"ג. גובהה הוא 160 ס"מ.

שאלה 15

מה יכולה להיות מחלתה של ש"ר?

לאיזו בדיקה נוספת יש להפנות את ש"ר כדי לקבוע את האבחנה?

שאלה 16

העתק למחברתך את הטבלה שלפניך, והשלם שני טיפולים למחלתה של ש"ר. הסבר את המטרה של כל אחד מהטיפולים.

המטרה	הטיפולים

שאלה 17

כיצד היעדר טיפול במחלתה של ש"ר ישפיע על העובר שלה ומדוע?
ציין סיבוך אחד שעלול להיגרם מהמחלה במהלך הלידה.

שאלה 18

ש"ר היא נשאת איידס (נגיף הכשל החיסוני האנושי) האם קיימת סכנה שהעובר יידבק בנגיף בזמן ההיריון, והאם קיימת סכנה שהוולד יידבק בזמן הלידה? הסבר את תשובתך.

שאלה 19

ציין שתי דרכים למניעה ראשונית להידבקות ב־HIV .
הסבר מהי החשיבות של אבחון מוקדם של נשאות HIV .

פרק רביעי (18 נקודות)

ענה על כל השאלות 20–25 בתשובון שבמחברת הבחינה שלך, בעמוד 19 (לכל שאלה – 3 נקודות).
לכל שאלה ארבע תשובות, אך רק אחת מהן נכונה. סמן × במשבצת שמתחת לאות המציינת את התשובה הנכונה. שים לב, עליך לסמן את תשובותיך ליד השאלות 20–25.

שאלה 20

מה מהבאים מוריד את לחץ הדם?

- א. הגדלה בנפח הדם
- ב. הגדלה בתפוקת הלב
- ג. הגדלה בקוטר העורקים
- ד. הגדלה בלחץ האוסמוטי של הדם

שאלה 21

למה גורמת הפרשה מועטת של ההורמון ADH ?

- א. לחלבון בשתן
- ב. לכמות קטנה של שתן
- ג. לכמות גדולה של שתן בלי גלוקוז
- ד. לכמות גדולה של שתן עם גלוקוז

שאלה 22

מה תפקיד האשך?

- א. יצירת ההורמון טסטוסטרון ותאי זרע
- ב. יצירת תאי זרע ונוזל הזרע
- ג. יצירת ההורמון טסטוסטרון ונוזל זרע
- ד. יצירת ההורמון טסטוסטרון, תאי זרע ונוזל זרע

שאלה 23

מהו החלבון האחראי על קשירת הברזל בדם?

- א. פריטין
- ב. המטוקריט
- ג. גלובין
- ד. טרנספריין

שאלה 24

אילו מסתמים פתוחים בזמן הסיסטולה?

- א. המסתם האאורטלי והמסתם המיטרלי
- ב. המסתם האאורטלי והמסתם הפולמונרי
- ג. המסתם האאורטלי, המסתם הפולמונרי והמסתם התלת-צניפי
- ד. המסתם האאורטלי, המסתם הפולמונרי והמסתם המיטרלי

שאלה 25

מהו ריפלוקס של השתן?

- א. זרימה של שתן משלפוחית השתן אל הכליות
- ב. זרימה של שתן מהכליות אל שלפוחית השתן
- ג. זרימה של שתן משלפוחית השתן אל השופכה
- ד. זרימה של שתן מהשופכנים אל שלפוחית השתן

בהצלחה!